

Hoofdredacteur ESB
a.jolink@sdu.nl

255

De feestdagen hebben zich achter de horizon teruggetrokken en wat nog rest zijn de mijmeringen die de kerstdagen hebben opgeleverd. De vrije dagen die ons door de werkgever zijn vergund geven aanleiding om orde op zaken te stellen, klussen af te maken en een schone lei voor het nieuwe jaar voor te bereiden. Het jaar 2007 laat zich afsluiten hoewel de boekhouder ons nog een maand geeft voor de allerlaatste declaraties. Ook de goede herinneringen van 2007 vergelen langzaam of zijn overspoeld door de goede voornemens voor 2008. Slechts een enkel probleem blijkt taai genoeg om te overwinteren in de gedachtestorm tussen Kerst en Nieuwjaar. Ook blijven puzzels van het afgelopen jaar bovendrijven in de maalstroom aan het einde van het jaar. Een van de allertaaiste blijkt 255 te zijn. Enige toelichting is op zijn plaats. In 2007 werd een weblogger op de bon geslingerd voor het overnemen van een artikel uit een Nederlands dagblad. Kosten: 255 euro. Hoewel de auteurswet al bijna een eeuw in de lucht is hebben auteursrechten in het internettijdperk een broos bestaan. Van jong tot middel-oud wordt informatie gezien als een kosteloos goed zonder eigenaar en op internet vrijelijk verkrijgbaar. Werkstukken, essays, scripties en verder alles wat tekst is, wordt vrijelijk bevolkt door van internet verkregen bronnen. Volgens de oude en bejaarde auteurswet is het auteursrecht "het uitsluitend recht van den maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of van diens rechtverkrijgenden, om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen, behoudens de beperkingen, bij de wet gesteld." Een ieder die zich hieraan vergrijpt en gepakt wordt moet boeten, zoveel is duidelijk. Maar waarom 255 euro? Waarom niet 250 euro? Of 300 euro? Het is geen simpele omrekening van guldens naar euro, zo lijkt het, want het komt dan alsnog niet op een geheel getal uit. Sommige puzzels blijken taai. Een ander voorbeeld: in 2007 vliegt een Apache-helikopter tegen een hoogspanningsmast aan met als gevolg dat vijftigduizend inwoners van de Tieler-

en Bommelerwaard 48 uur zonder stroom zitten. De vergoeding: 255 euro per huishouden. Hoewel Apache-helikopters nu eenmaal moeten oefenen in laagvliegen is het toch vreemd dat net de Tieler- en Bommelerwaard is gekozen als een van de negen laagvlieggebieden in Nederland. Van dit gebied is bekend is dat het qua elektriciteitsinfrastructuur kwetsbaar is, ook zonder Apache-helikopters. De vergoeding van 255 euro lijkt in dat opzicht niet in verhouding tot de risico's waaraan de inwoners van de Tieler- en Bommelerwaard worden blootgesteld. Ook deze puzzel blijkt taai.

Een probleem hierbij lijkt de willekeur die het getal 255 uitstraalt. Toch is dit alleen uiterlijk het geval. Een inwijding in de wereld van getallen, waar een kerstvakantie toe uitnodigt, leert dat 255 lang niet zo willekeurig is als de buitenwereld soms wil geloven. Zo behoort het getal 255 tot de Mersenne-getallen, die worden gekenmerkt door de formule $2^n - 1$. Hier is 255 dus gelijk aan $2^8 - 1$. Binair is 255 ook een boeiend getal, want het bestaat uit 8 enen: 11111111; voor computerfreaks is 255 in het achtbitstijdperk dan ook een laatste getal in een wereld met 256 waarden. En dan hebben we het nog niet gehad over 255 als hogelijk totient getal of als een repdigit in een base-4-omgeving (3333) of base-16-omgeving (FF). Kortom: 255 heeft als getal een wonderlijke wereld te vertolken, en heeft waarschijnlijk niet zonder reden bijgedragen tot de totstandkoming van het EU-hervormingsverdrag van Lissabon in 2007. In dit verdrag is het huidige veto in de Raad van Ministers vervangen door een stelsel waarin voorstellen worden aangenomen als het minstens 255 van de 345 stemmen krijgt. Uiteindelijk zal 255 als getal de geschiedenis ingaan als het eurobedrag waarvoor de Nederlandse bevolking in 2008 is bestolen bij de aanpassing van het zorgstelsel. In de jaren van de grote marktwerking in de zorgverzekeringen kon iemand die weinig gebruikmaakte van de zorg maximaal 255 euro no-claim-bijdrage terugkrijgen. In het regeerakkoord voorafgaande aan 2008, werd al duidelijk dat niet alleen marktwerking in de zorg zorgelijk werd gevonden maar dat men de claim van de no-claim bedenkelijk vond worden. In 2008 is de 255 euro het systeem uit gedragen en er zal bij gelijkblijvende of hogere zorgpremie nu nog dieper in de Nederlandse beurs moeten worden getast bij ziekte en ongeval. Het getal 255 is daarmee het getal dat blijk geeft van de moeilijkheidsgraad van marktwerking in de zorg, van het veranderen van spelregels halverwege het spel, en van de bereidheid van de regering om economische slachtoffers aan te wijzen bij een draaiende politieke wind. De feestdagen hebben zich achter de horizon teruggetrokken en wat nog rest zijn de mijmeringen die de kerstdagen hebben opgeleverd.